

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnštvo in ekspedicijska (v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 171.

V Ljubljani, v soboto 28. julija 1894.

Letnik XXII.

Volilna reforma.

II.

Slovenski poslanci in časopisi so pri raznih prilikah že večkrat naglašali in dokazovali krivice sedanjega volilnega reda za državni zbor, kateremu duševni oče je bil vitez Schmerling. Ne gledé na to, da je Schmerling položil podlago razdelitvi Avstrije, je s svojim volilnim redom zatajil prava načela o kompetenci deželnih zborov. Po oktoberskem diplomu bi moralo vse spadati v področje deželnih zborov, kar ni bilo izrecno odločeno državnemu zastopu; to pglavitno načelo je Schmerling zabrnil ter izročil ožjemu državnemu zboru vse, kar ni bilo izrecno odmerjeno deželnim zborom.

V deželnih redih pa sta Bach in za njim Schmerling deželne zборе oskubla vseh pravic.

Največja krivica tiči v ideji takozvanih zastopov interesov, kar ni družega, nego umetno varstvo liberalnih večin v deželnih in državnem zboru, in aparat, s katerim je Schmerling namerjal zaprečiti pojave pravega ljudskega mnenja. S tem, da je Schmerling zavrgel stanovsko načelo zastopov ter uvel zastopništvo interesov, podvrnil je ljudskim zastopom v teoriji sicer lepo, a v praksi neizvršljivo načelo, ki je povod mnogim krivicam.

Kaki so ti interesi? Na prvi pogled se prepričamo, da so pravni in materijalni. A kdo zastopa pravne interese prebivalstva? V zastopih, kjer odločuje večina jednega glasu, cerkveni knezje in rektorji vseučilišč ne morejo delati čudežev. Ostali so torej le materijalni interesi, razdeljeni v tri skupine: veleposestvo, mesta in industrija, kmetiško prebivalstvo. In kje so večja nasprotja, kakor ravno v zastopih imenovanih treh skupin? In če govorimo o materijalnih interesih, vprašamo, kdo bolj potrebuje zagovornikov, ali oni, ki imajo v javnem živ-

ljenju toliko nadmoč, da že to varuje povsem njihove koristi, ne da bi jim trebalo posebnih pravic, ali ne temveč oni, ki so na milost in nemilost izročeni samovlastni volji mogotcev, ako država ne brani pravic in koristij njihovih? Ogrorna večina prebivalstva v Avstriji nema nobenih zastopnikov ali pa le neprimerno malo število.

Mesta imajo razmerno preveč zastopnikov. V Avstriji je le malo mest z razvito trgovino in industrijo. Skoraj vse večje tovarne so na deželi, koder najdejo pogoje za svoj razvoj. Večina mest je navezana na mali obrt, trgovino z okolico in poljedelstvo. Velika trgovina in industrija imata po dva zastopa, v veleposestvu in trgovskih zbornicah. Oni slojevi prebivalstva pa, ki so steber države, na katerih plečah leže največja bremena, so prikrajšani. In to napčno načelo nasprotuje pravici ter državniški previdnosti. Ali mari krvni davek ne teži v prvi vrsti krepkega, zdravega kmetiškega prebivalstva. Moderna država, ki je zavrgla ohranjujoča načela višjega npravnega reda, potrebuje za svoje bolno telo dveh sredstev, ogromne armade in denarja. Koder teh ni, omaje se in zruši državno poslopje. In kako se more s stališča zastopništva interesov opravičevati, da so ravno oni sloji prebivalstva, ki so stebri države v označenem smislu, glede ustavnih pravic najbolj prikrajšani?

Katoliško tiskovno društvo.

Poročilo tajnikovo za VII. redni občni zbor „Kat. tiskovnega društva v Ljubljani“ dne 26. jul. 1894. (Konec.)

V smislu § 2. pravil pa je društvo tudi podpiralo v sedanjih časih prepotrebna katoliška časnik „Slovenca“ in „Domoljuba“, ki bi ob svojih dohodkih brez društvene, sedaj večje, sedaj manjše podpore ne mogla izhajati. — Društvo obilo žrtvuje v podporo imenovanih dveh listov, svesto si,

da je „dobra knjiga pravi apostelj v hiši, in da so krščanske novine družini vsakdanji pridigar“. Zato pa pričakuje, da bodeta vsikdar stanovitno in goreče vihtela stari slovenski častiti prapor: „Vse za vero, dom, cesarja!“

II. Ne sicer izdalo in založilo, pač pa je naše društvo v lastni tiskarni natisniti dalo v ptuji zalogi naslednja dela večjega pomena:

1. Slovensko-nemški „Slovar“, izdan na troške rajnega knezoškofa ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa. Od lani osorej pa do danes se je tega dela natisnilo šest po 5 pol obsezajočih sešitkov, tako da je z 11., oziroma 12. sešitkom dotiskan prvi zvezek, obsezajoč črke A do incl. O, s pripomnjami, znamenji in kraticami, XVI + 883 strani. V tiskarskem oziru dela to delo čast naši tiskarni.

2. Commentarius in evangelium s. Joannis. Concinnatus per Leonardum Klofutar, Praepositum Mitratum Capituli Cathedralis Labacensis etc. Editio altera, recognita et aucta. Učeno bogoslovsko delo je dal g. pisatelj natisniti v 1000 izvodih, katerim želimo, da se prav kmalu razpečajo.

3. V kratkem bode dovršen drugi natis prof. Ant. Zupančičevega „Duhovnega Pastirstva“, tako da je bodo gg. bogoslovci kot šolsko knjigo gotovo lahko dobili že v začetku prihodnjega šolskega leta. Obsežno delo je kaj primerno sploh za vsakega duhovnega pastirja.

4. „Pomladni glasi“, posvečeni slovenski mladini. IV. zvezek v 2000 odtisih. Vredil Ivan Strukelj.

5. „Poknežena grofija Goriška in Gradiščanska.“ S podobami, izdala „Matica Slovenska“ v 2500 odtisih.

6. „Dejanje sv. Detinstva“. XIV. zvezek v 7000 izvodih. Sestavil kanonik Andrej Zamelj.

LISTEK

IZ MALEGA SVETA.

Solnčni žarki srše in pripekajo kakor raztaljeni svinec na jedno tistih kamenitih cest po našem Krasu, kjer popotnikovo oko zaman išče drevesa, ki bi mu nudilo blagodejno senco, ali vrelca, iz katerega bi pogasil žejo. Izsušena polja, nerodovitne njivice, veli in redki gozdiči, mnogo svetlobe na obzorju in malo veselja na kraških tleh: — to je prizor, kakeršnega nazivlje Kraševce svojo domovino; vsa priroda je osmojena, zaspana in hrepeneča po hladnem vetriču, koprneča po hladilni podnebni kapljici. Povsodi, kamor zre oko, je tiho, samo pereči solnčni žarki neusmiljeno žgó naše notranjske goličave, nekoč ponos dežele kranjske, prelepi z košatimi gozdi poraščeni Kras!

Vroč, soparen julijev popoldan je; cesta in polje, vse je izsušeno; po cesti korači mala in siromašna karavana. Videti je, da je tuja v tej kraški puštinji, in da bi jo bila srečala živa duša, milovala bi to tolpico. Toda ljudje običajno zró na take prizore, a jih ne videjo. Za siromake te vrste ni družih oči in druge obrane nego Bog...

Karavana ta sestoji iz ženske, osla in treh otrok.

Ženska koraka naprej bosa, oblečena je skoro v cunje; v prenehljajih odpira usta, in koprni po svežem vzduhu. V naročaji nese nekaj mesecev staro dete, zavito v kos zakrpanega in umazanega platna. Dete objemlje materina lica. Ženska je še mlada, in baje je morala biti pred leti zala; o tem svedočijo črne in žarne oči, rdeče ustni, beli in ubrani zobje in vitka postava, toda bēda jo je potrla, premenila in učinila starikavo. Vela nje polt postala je predčasno nagubančena, ugonobila njeno telo in razmršila njene lase, ki ji sedaj opletajo okolo potnega čela. Uboga ta bitost bila je nekdaj krasna, toda po nje krasoti ni vže sledu razen v nje iskrih in črnih očeh, zročih z iskreno ljubeznijo na zagorelo sinčkovo obličje.

Za njo stopa osel, umazan, suh in pepelnat osel, rebra kaže, da je joj! Na njem sta naloženi dve veliki vreči, viseči po obeh straneh sedla. V njih sedi na kupu cunj in papirja dvoje otrok; mlajši spi z glavo vznak, z vsmevom na ustnih in zdravih lēic; starejši, petletni deček ima vedno oči vprte na mater, tare ga vročinska bolezen, blede se mu vsled notranjih bolečin v tej silni soparici.

Kdo so? Odkodi prihajajo? Zakaj potujejo na tej jalovi cesti z bolnim tvorom in v krut-m solncu nad glavami?

Kdo so neki? Ciganska rodbina brez očeta, ki

se potika po Evropi za milodarom. Odkodi prihajajo? Iz najbližje občine, kjer ni mogla ostati žena, hoteč si napolniti prazni vrē z vodo, kajti seljaki so ji pretili, da jo iztirajo z grda, to bedno vlačugo, čarovnico, ciganko, ako se hitro ne pobere odtodi brez hrane, brez vode, brez počitka z bolnim sinom, z ranjenima nogami. In ostavila je uboga, prestrašena, vsamljena žena brez podpore in pomoči kraško vas in potovala dalje v prahu in vročini, zroč v enomer na bolnega sina in oziraje se trpko in srdito na oddaljeno selo, iz katerega je bilo videti samo zvonik, strleč proti perečemu obnebju.

* * *

Bolno dete se vzpne v vreči, ki je bila njemu mehka posteljica, stegne roki proti ženi in dé slabotno:

„Mama!“

„Kaj hočeš, sinček?“ — pošepče mati, položi dojenčka tik spečega brata in objame bolnega otroka.

„Vode“ — odgovori — „dajte mi vode, zelo sem žejen — tu me hudo peče“ ... ter pokaže s prstom na razgaljene prsi.

„Vode!“ vsklikne prestrašena mati. Vode! kje jo bom dobila, sinko?

„Vode!“ ... stōče deček. „Umiram žeje!“ ter odpre vela usta in milo proseče pogleduje mater, kateri se udró solzé iz očij.

7. Vestnik družbe sv. Cirila in Metoda, VII. zvezek v 10.000 izvodih.

8. „Drobtinice“. XXVII. letnik. Vredil dr. Franc Lampè, založila „Katoliška družba za Kranjsko“.

9. „Zabavna knjižnica“, zvezek III., izdaje Anton Kosi, v 2000 izvodih.

10. Ravnokar je šla med svet v drugi izdaji: „Dobra spoved“, nauki in molitve za vredni vsprejem zakramenta sv. pokore. Založilo „Katoliško društvo detoljubov“.

Razven tega so se tiskali v naši tiskarni časniki „Slovenec“, „Domoljub“, „Dom in Svet“, za kateri so se oskrbele popolno nove črke, „Krščanski detoljub“ in „Laibacher Diöcesanblatt“ z „Zgodovinskimi Zbornikom“. Natisnilo se je dalje nekaj večjih in manjših brošuric, raznih cenikov ter drugih potrebščin gg. trgovcev, obrtnikov in zasebnikov.

Iz navedenih podatkov sklepajte, čč. gg. društveniki, v koliki meri je društvo spolnovalo svojo nalogo in če se polagoma ne vresničuje krilata beseda naidušenega katoliškega domorodca, da nam bude „Tiskovno društvo“ „duhovska Matica“.

V gospodarskem oziru pripomnimo, da se je v društvenih poslopih, v stari hiši in novi tiskarni, marsikaj popravljalo in spopolnjevalo. Oktobra meseca smo zapazili motor v tiskarni s steklenimi stenami in po debeli cevi odpeljali vzduh in sopar. Sedaj ni neprijetnega duha v delavnici in tudi ropot se veliko manj sliši.

Ravnokar pa se dokončava razširjenje tiskarne. Da namreč koristno porabimo prostor vzhodno od novega tiskarničnega poslopja pa do sosedovega vrta v širjavi treh metrov, smo sklenili, dobrih 40 kvadratmetrov tega prostora pokriti s stekleno streho po načrtu od mestnega stavbenega urada odobrenem. Prostor za stavce povečamo tako za več kot tretjino. Troški bodo znašali okrog 1500 gl.

Inventar tiskarne se je spopolnjeval tudi letos. Tipke ali note, katere smo lani obetali, smo dobili.

Zbirka tiskovin za uradno porabo se vedno spopolnjuje; obsega že nad 60 števil.

Gledé bukvarne ter nekdanje Ničmanove knjigoveznice in prodajalnice ni posebnega omenjati. Obe delujeta v istem redu in z istimi povoljnimi vspehi, kakor minolo leto.

Preostaje mi k sklepu prijetna dolžnost, zahvaliti se dostojno vsem dobrotnikom in podpornikom našega društva. Slavnemu občinstvu smo hvaležni za razna naročila v naši tiskarni. Posebej se še zahvaljamo preč. knezoškofovskemu ordinarijatu ljubljanskemu za častna naročila.

Čč. gg. društveniki! Tisk je dandanes velmoč, jačja od največje armade. Stopimo torej v vrsto te duhovne armade, ki se bojuje za vse pravo, dobro in lepo s peresom in tiskom.

Bistrimo si marno orožje duha,
Brusimo peresa jeklena;
Premagali homo vladarja svetá,
Preslavna bo zmaga cerkvena!

Bil je nje sin, ki je prosil olajšave, o kateri je bilo zavisno življenje: a ona, njega mati mu je ni mogla dati, zaman je pogledovala na dno vrča, v njem je ni kapljice vode. Žena pogleduje proti nebu, toda nikjer ni videti oblaka; pogleduje po opuščeni cesti, na pšenično polje, vinske gredice do obzorja, nič! Ciganki se zdi, da ji celó priroda hoče reči: „Vode za tvojega sina? . . . Tu na kraških tleh ni za nikogar vode! Umre naj od žeje kakor jaz!“

In ciganka objemlje strastno dečkovo telo, kakor ujeda in z gibčnostjo blaznega; rekoč: „Nemam vode, ne morem ti jo dati! Kje bi jo vzela, sinko?“ — Uboga žena, saj je tekel jedini vrelec: njenih solz vrelec!

V hipu se nasmeje ciganka, navdaje jo upanje; pred njo stoji cestarjeva hišica. Možno, da je nekdo notri in usliši nje prošnjo. Mlada žena razburjeno trka na vrata, a vse je zaman, nihče ne pride.

Utrujena in ne vedoč, kaj dela, gre za hišo in radostno opazi, da je ondi v senci tik zidu: skleda z vodo. Žene je tako oslepilo veselje, da v prvem trenotji še opazi ne velikanskega psa s penastim gobcem in leskečimi očmi.

Pes zarenči, ciganka steza roko po skledi, toda pes se besno vstopi pred skledo, hoteč braniti vodo za vsako ceno.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 25. julija.

(Konec.)

Gledé šolnine se je ukrenilo, da jo bode pobirala vlada, zatoraj se pa vseučilišnim profesorjem deloma poveča plača, in sicer tako, da dobijo redoviti profesorji na leto 2800 mlajša polovica, stareja pa 3000 gl. in temu primerno stanarino, izvanredni pa 1800 gl. plače ter petletne doplatke po 200 gl. Ta sprememba velja pa le za profesorje juridične in filozofične fakultete, dočim so profesorjem bogoslovne fakultete pustili stare plače, češ da bogoslovci ne plačajo šolnine, pa da zatorej profesorji na tej fakulteti nič ne izgubijo. Radi te krivice, ki se je imela zgoditi bogoslovnim profesorjem, razvila se je v saboru živahna razprava. Ne samo opozicija nego tudi duhovni izmed večine so se zavzeli za bogoslovne profesorje. Razjasnilo se je, da so dolžni tudi bogoslovci plačevati šolnino, ali da jo profesorji po navadi vsem oprostijo radi siromaštva. Če se ima tedaj pri ostalih profesorjih šolnina v ozir vzeti, mora se isto storiti tudi pri bogoslovnih profesorjih. Nedostojno pa je bilo od saborskega referenta vseučilišnega prof. dr. Maretića, da je zagovarjal vladno osnovo proti svojim kolegam pa jim še celo oponesel, da oni kot duhovni niti ne potrebujejo tolikih plač. Kaj ne, to je dokaz iz glave vseučilišnega profesorja, kateremu je dr. Amruš dobro posvetil, da ravno duhovni potrebujejo večih dohodkov, ker so že po svojem zvanju vezani, da dele v večji meri milostinje nego drugi, a vrh tega vzdržujejo po navadi tudi svoje sorodnike, ker so večidel iz siromašnih rodov. Vrh tega pa potrebuje bogoslovni profesor za svoje naobražanje gotovo toliko sredstev, če ne več, kakor vsak drugi profesor ter vrši iste dolžnosti kakor drugi. Tedaj jim pripada ista plača. Vendar pa se vladna večina ni dala prepričati o pravičnosti, ki je jasna kot beli dan, nego je ban obljubil, da bode v bodočem zasedanju to vprašanje prišlo v razpravo a za sedaj, da dobe bogoslovni profesorji iste plače z dopladki po 200 gl. Proti je glasovala opozicija in pa duhovni od vladne večine. Postava je sprejeta po vladnem predlogu, najbolji dokaz, da naša saborska večina nima nobene samostalnosti, kajti ona odobri vsako postavo, kakor jo želi vlada, če tudi je morda prepričana, da ni pravična. V takih vprašanjih moralo bi biti vendarle malo več samostalnosti in ne toliko odvisnosti, saj to ni politična zadeva v pravem smislu, če tudi se ne more zanikati, da bode znala vlada tudi to postavo izrabiti v svojo korist, kajti le njenim vernim privržencem so namenjene večje plače, dočim bodo morali ostali čakati z manjšo plačo. Pri nas se skuje vsaka postava v takem dvoličnem smislu.

Zadnja dva dni v ponedeljek in torek se je razpravljalo o izvenrednem proračunu. Generalne debate ni bilo, pač pa se je v specialnej razpravi pokazalo, kako današnja saborska večina vkup z vladno sodi o položaju Hrvatske naproti Ogerskeji. Podložnost Hrvatske je prvi uvet prijateljstva z Ogersko, in vse, kar se od te strani zahteva, mora se izpolniti, drugače preneha prijateljstvo. Dve točki

„In tudi ti!“ — vsklikne ciganka, saj je ne bodeš dobil! in srdito udari psa po hrbtu.

Pes poskoči, s prednjimi nogami zgrabi ženo in jo podere na tla. Ciganka zastoče od bolesti in jeze, toda obupno pograbi psa za vrat, oklene se ga z obema rokama ter ga ljuto in neusmiljeno, toda junaško davi, pes pa zasaja svoje ostre zobe v nje rameno.

Boj je bil kratek, toda tih in strašen; oba bojnika se valjata po zemlji, pes besno grize ženo, a ona ljuto stiska s koščeniimi prsti pasji vrat. . .

Naglo zaggrpa pes, odpre gobec in tlape ter se zvali.

Mlada mati vstane utrujena in bleđa; telo njeno je razdrapano na prsih in ramenih, na katerih so bile tri globoke rane in iz teh so tekli trije curki krvi.

Ciganka se še zmeni ne za te bolečine, odbacne truplo svojega sovražnika, zgrabi skledo z vodo in hiti ž njo k svojemu sinu, in oslepna od solčnih žarkov, nagne skledo k ustnim bolnega sina z veselim nasmehom in ljubeznivim glasom, rekoč:

„Tu imaš vodo, na, pij, ljubček moj!“

A. S.

ste v izvenrednem proračunu, radi katerih se je opozicija uprla z vso silo proti nakani, da se sprejmete v saboru, ker se na ta način mora ponižati čast naroda hrvatskega. Prva točka je prinos 100.000 gl. za proslavo tisočletnice utemeljenja ogerske države. Kaj to za nas pomeni, razjasnili so s svojimi govori opozicijski govorniki dr. Ružić, dr. Banjavčić, dr. Amruš v polnej meri in oduševljeno. Hrvatska nima po svojem historičnem razvitku pri tej slavnosti nič iskati ter tudi ne sodelovati ter proslavljati svojega sovražnika in tlačitelja. Svoboden narod ne sme kaj takega trpeti, oni pa, ki kaj takega zagovarjajo, zgubili so pravo samosvest narodno.

Posebno ojstro je obsodil ravnanje vlade in saborske večine v tem pogledu poslanec dr. Banjavčić, ki sicer kot privrženec stranke prava vse zadeve mirno in trezno sodi, ali pri tej priložnosti pa mu je vskipela kri, kar ni nič čuda, če se pomisli, da Hrvati s svojimi denarji hočejo proslaviti dogodjaj v zgodovini, ki je bil za njih osodepoln skozi toliko vekov in še dandanes. Vkljub temu je bezsvestna večina sprejela predlog vlade; drugačnega izida tudi nobeden ni pričakoval, kajti brezsvesten rob poslušá svojega gospodarja v vsakem slučaju.

Še živahneja pa je bila razprava o premeščenju reške gimnazije na sosedni Sušak. Poslanec Barčić je predložil namreč na vladni predlog izpravek, da se hrvatska gimnazija ne premesti z Reke in da se za zidanje nove gimnazije opredeli 250.000 gl. mesto naznačenih 150.000 gl. Svoj predlog je zagovarjal z vso odločnostjo ter vladi očitno dokazal, da njene izjave v odborskeji sednici niso bile resnične. Po njegovi trditvi ni nič drugega res nego to, da ogerska vlada zahteva, da se umakne hrvatska gimnazija z Reke kot zadnji ostanek hrvatske vlasti v tem hrvatskem mestu. Mažari to hočejo in hrvatska vlada hoče na omenjeni način temu zahtevu zadovoljiti. To pa je nedostojen način umikanja in popuščanja. Hude in ostre ali pravične so bile besede vrlega poslanca, ki je povedal vladi in vladni večini, kar je bilo že enkrat potrebno, a za njim so hudo prijemali vladno še drugi opozicijski poslanci, dočim jo je branil vladinovec dr. Pliverić prav slabo, ker se sploh taka stvar ne da braniti, a najmanje je to mogel storiti omenjeni poslanec, ki je pred svojim prelevljenjem branil to, kar zdaj popušča. V večerni sednici je seveda večina sprejela tudi to stavko proračuna ter s tem pokazala, da jej narodna čast ni mnogo mar. Tudi v tem saborskem zasedanju se je pokazalo, da je moralna zmaga na strani opozicije, kajti le ta brani pravice naroda neustrašljivo in z živimi dokazi, katerih večina ne more pobiti stvarno nego le s frazama in zofizmi. Pokazalo se je tudi, da je duševna snaga večine sploh obnemogla, ter da sploh najraje molči na vse, kar opozicija govori. Celó zgovorljivi ban je v tem zasedanju prav malo govoril, kar je najbolji dokaz, da vendar le ni vse tako prazno besedičenje njegovih dosedanjih zaveznikov o njegovem odstopu. Mi smatramo to molčauje za znak časa in ni neverjetno, da se zares v kratkem izpolni ono, kar se tako glasno trobi po mažarskih listih, če tudi naše uradne „Narodne Novine“ dementirajo te vesti ter zagotavljajo, da za zdaj ni treba misliti o kakem odstopu banovem. Za zdaj ne, pač pa v bližnji bodočnosti more se odgovoriti čisto verjetno uradnemu listu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Lipsijski „Schulverein“ in Rumuni.

Lipsijski „Schulverein“ je nekaj sklenil, kar ne ugaja Mažarom pa tudi ne avstrijskim Nemcem. Izrekel se je, da naj ogerski Nemci vzajemno delajo z drugimi narodnostmi proti mažarizaciji na Ogerskem. Liberalni listi dunajski se jeze zaradi tega sklepa in očitajo gospodom v Lipsiji, da razmer na Ogerskem ne poznajo. Seveda židovskim listom ni prav, če bi se zjediniše proti Mažarom vse nemažarske narodnosti, ker bi pri tem trpel največ židovski liberalizem, ki ima svojo podlago v sedanjih vladnih sistemih. Liberalci bi gotovo že davno bili obvladali na Ogerskem, da so nemažarske narodnosti jedine. Dunajski liberalni listi so pa s tem tudi pokazali, da jim ni nič na nemštvi in se za nemško narodnost potegujejo le tam, kjer to ugaja liberalizmu.

Belgija. Volilno gibanje se že začinja. Vse stranke pojdejo nekoliko potrte v boj, ker nobena

ne more vedeti, ali pridobi ali izgubi pri tako temeljito prenarajenem volilnem redu. Socijalisti bi imeli nekaj upanja, da kaj pridobe, ali so baš v sedanjem težavnem trenutku izgubili svojega vodjo, kajti njih dosedanji voditelj Volders je zblaznel. Mej socijalisti in liberalci obeh strank so se vršila pogajanja, da bi skupno postopali pri volitvah. Ta pogajanja pa niso imela vspeha ker socijalisti pojdejo v boj pod geslom: republika in skupno premoženje, za kar seveda niso liberalci. Mej konservativci tudi ni jedinstva. Razcepljeni so v tri frakcije. Nekateri so za svobodno trgovino, drugi za varstvene carine, nekateri za proporcionalni volilni sistem, drugi proti njemu. Pri taki razcepljenosti strank se nikakor ne more presoditi, kakšna bode nova zbornica.

Sudan. Kartumski kalif je bajè vsled italijanske zmage v jako neugodnem položaju. Sudanci začenjajo spoznavati, da svoje moči nimajo nikamor več razširjati, ker so popolnoma obkoljeni od Angležev, Kongočanov, Abesincev, Egiptčanov in Italijanov. Sudancem vidno upada pogum. Kalif kaže svojo nevoljo v tiranskem vladanju. Sklical je v Omdurman načelnike rodov v posvetovanje, kaj je storiti. Italijanski listi pišejo, da je samo po sebi umljivo, da Italijani odstopijo Kasalo in Masavo Egiptu, ko bode ta se toliko opomogel, da bode mogel vzdrževati red. Seveda bodo ob enem morali Angleži ostaviti Egipt. Vse to pisarjenje ima pač le akademično vrednost, ker Angleži nikakor ne mislijo ostaviti Egipta. S tem se le hoče vzeti Turčiji povod za kak protest.

Cerkveni letopis.

Nova kapela v Preski nad Libergo.

Kake dve uri hoda od Litije proti vshodu, v hribih nahaja se malo komu znana vas z imenom Preska. V podnožju te vasi je vže nekoliko bolj znana lepa vinska gorica ravno istega imena, z ličnimi zidanicami in vinskimi hrami. V prejšnjih časih je rodila ta gorica prav obilo in izvrstnega vina, nekaj let sem ga pa zaporedoma pokončuje kvarljiva perenospera, tako, da ga imajo vinogradniki komaj za domačo potrebo, le kdor prav pridno škropi z modro galico, si ga še kaj več pridela. Vrhu te gorice v hrastovem gozdiču postavil je sogornik Jožef Ponebšek prav zalo kapelico v gotičnem slogu v čast Devici Mariji sv. Jožefu, sv. Ani. V ti gorski vasi obhajala se je dne 15. t. m. prelepa slavnost. Zjutraj ob sedmih se je obhajalo pri podružniški cerkvi na Libergi navadno žegnanje sv. Mohorja in Fortunata. Koj po službi božji pa se je razvrstila za sv. razpelom lepa dolga procesija pod vodstvom g. kapelana Fr. Pavlič-a; v sprevedu so nesli štirje mladenči krasno podobno Device Marije, ob straneh pa zopet dva druga mladeniča kipa sv. Jožefa in sv. Ane. Spredej so šla s svečami v rokah in z vencem na glavi zalo oblečena dekleta prepevaje litanije in svete Marijne pesmi, od zadaj pa drugo ženstvo tudi deloma s svečami. Vkljub slabemu vremenu se je vendar nepričakovano mnogo ljudstva udeležilo tega lepega spreveda. Mej pritrkovanjem zvonov in streljanjem topičev se je pomikal dolgi spreved skozi vasi Bič, liberško vas in Okrog. Povsod ob potu bile so liše okrašene z vencem in maji ter prižganimi svečami in na vsakem gričku so topiči pokali. Čez vse krasno in lično pa je bilo prirejeno pred kapelico, vse v mlajih, velikih in malih razvrsteno v gotičnem slogu primerno s kapelično stavbo, vse prepleteno z zelejem in vencem. Ko je spreved došel do kapelice je g. kapelan najprvo blagoslovil kapelico in kipe, potem so bile litanije, po litanijah pa kratki, pa prav prisrčen govor mej katerim so se navzočim solze veselja lesketale v očeh. Kapelica je podobna mali cerkvi zaprta s steklenimi vrati. Podobe so bile narejene na Tirolskem, vse tri so ljubeznjivo lične, zlasti pa podoba preblazene Device Marije. Naj bi Mati Božja varovala dobro in pobožno ljudstvo v teh hribih ter rosila na njih delo blagoslov božji!

Socijalne stvari.

Naša trgovina.

I.

„Naši obrtniki, trgovci, podjetniki — vsi tožijo, da se sicer glede davkov Ljubljana sme primerjati z največjimi mesti, da pa je dohodkov, prometa vedno manj. Prav ti beli Ljubljani gospodarji tuj, nemški kapital. Vse večja obrtna podjetja so v nemških rokah in podpirajo jih najzgovornejši narodnjaki, mej njimi sam slavni mestni zastop; večja trgovina je

v mnogem osiru v rokah naših nasprotnikov in kar je domačinov, so zavisni, če ne od nemških kreditnih, vsaj od židovskih tvorniških zavodov; inženjerji, mehaniki, stavitelji so večinoma tujei, mej uradniki je obilo Nemcev; sploh, koder je kaj boljšega kruha, se ne reže domačinu; tako da je Slovincu skorej jedino mej postrežeki in dninarji še pripravljeno mesto. Poleg tega so hišni posestniki ogromno zadolženi Nemcem, najprej seveda k r a n j s k i h r a n i l n i c i in vsled neugodnih razmer od due do due še bolj propadajo.“

Tako je pisal „Slovenec“ o trgovini v slovenskem središču v sobotnem uvodniku. In kaj bi tudi ne! Pred vsem uvažujmo trgovino našo z obče slovenskega stališča: Vse slovenstvo je politički zavezano na nemške in laške kraje. Nemška in laška, veliki ti dve kulturi uplivata na slovenstvo, ki je v političkem oziru razkosano na štiri dele.

Največja moč v sedanjem veku je glede na manjše narode moč slovstva omikanih narodov in njih produkcija. Slovinci visimo na obeh teh verigah. Kulturo moramo crpati iz nemške in laške literature; kupovati in spečavati moramo naše stvari na trgu naših sosedov, Lahov in Nemcev. Premogovniki in toplice na slovenski zemlji so v tujih rokah, tovarne skoro večinoma, saj jih dosti ni. Kupovati moramo večinoma na nemškem in laškem trgu. Jeden najvažnejših stanov našega organizma — trgovec, hodi za tujino, in velika produkcija po tovarnah še daje ne zaslužiti našim ljudem. Pivo, blago ali pa narejeno obleko, celo usnje kupujemo na nemškem trgu.

Med našim narodnim organizmom ni gmotno dobro stoječega srednjega stanu, ni delavca, pač pa ogromno poljedelskega proletarijata, kakor baje nikjer drugodi. Konzumujemo mnogo, produciramo pa dokaj malo. Že pruski trgovec in bavarski uvidevata pri nas polje za — svoj dobiček. Tako moramo priti gmotno na kant, in potem bo imovitejši tujec licitant na dražbi slovenske lastnine.

Ta žalostna stvar se pa vrši že dlje časa, a ne vidi se še tako hudo. Po Gorenjskem se naseljujejo Prusi in Židi, v kamniškem okraju nemški Tirolci, na Dolenjskem najdemo zopet Žida (Dvor pri Žužemberku, gozdu „Rog“, na Gorjancih) in celo v Ljubljani nahajamo okolo poetiškega Preširnovega trga že pristno doneče židovske tvrde Moises, Mardetschläger, Goldstein, — v slovenskih ljutomerskih goricah in v mariborski okolici pa dan za dnevom dražbe boben peva slovenstvu smrtno pesem. To se neusmiljeno zajeda v slovenski naš narod, kjer ne pokrivajo dohodki troškov, je časoma boben dražbe gotov. To vodilo velja isto tako za posamično gospodarstvo, kakor za večjo celoto, — za narod.

Živimo v dobi, ko človek v najskritejših, oddaljenih krajih toli konsumira, kakor človek v pokrajinah svetovnega prometa. Cele tolpe trgovskih agentov begajo po vaseh. Jeden hodi peš z oguljeno culjo pod pazduho, drugi se pa vozi s pošto in kovčegom, tretji ima najeti voz od trga do trga in četrti se vozi s svojimi konji na kmetih. Drzno se vtikajo v vsako hišo in ponujajo svojo robo, hvalisajoč jo do neba in grdeč blago drugih, dasi i solidnih domačih tvrdek. Jedni takoj prodavajo, drugi na naročbe, toda vsi s tem namenom, da opeharijo, kjer koga morejo. To so večinoma agenti nepoštenih firem.

Najpredrzejši so agenti z zlatarsko robo dunajskih firem. Vse pometejo in zlezejo v vsako stanovanje in odpirajo svoje skrinjice. Recite jim skratka, da nič ne kupite, to jo bodete steknili! Takim diše najbolj premožne kmetske hiše, dasi tudi borne kočee ne zgreše. To je prva banda vetrnjakov, katere nič ne ustraši. Blago imajo sicer prvokrat na oko še dosti krasno, toda naročite česa, pa uvidite, kaj boste prejeli.

Po deželi osobito se po mesticah pri trgovcih ustavi vsak dan nekoliko potujočih in mu ponujajo svoje blago. Vse se dobi pri njih, kramarska roba, galanterijsko blago, železnina, celo — medicine. Kolikrat na leto hodijo po vaseh agent s podobami, obrazi v „pozlačenih“ okvirjih, — vse staknejo. In kdo bi ne hotel imeti rad v svojem stanovanju lepe slike? Dobro, kupiš jo za petak, a ni vredna krone. Občinstvo se kar preplavlja z različnimi cenilniki. Vprašamo, kdo pa plača te agente, cenilnike, ne kupec? Kdo pa drugi?

Res je, železnica je okrepila Gorenjsko, ojačila je Notranjsko, in vodo bi nosili v Savo, ako bi hoteli dokazovati, da železnica gmotno ne pomaga ljudstvu na noge. Gmotno dobro stoječ človek je telesno in duševno krepkejši, tudi ni podložen vsakemu, ki

ga hoče pritiskati na zid, — pokonci nosi glavo. Isto tako tudi narod.

Toda po železnicah izrpljen narod, lačen narod ne more se uspešno v bran postaviti tujemu navalu, kakor se bojimo za Dolenjsko. Lačno ljudstvo še ponosno ni na domovino svojo. Lačno ljudstvo ne mara ni za cerkev, ni za šole, lačno ljudstvo ne gleda v bodočnost, gladno ljudstvo je podlaga tujčevi peti čimbolj ga pritiskajo potrebe novošegnega sveta.

Uvažujmo, da nismo politički organizem, ki bi povsem delal na slovenski podlagi; uvažujmo, da ni onega vpliva, ki ga imajo drugi narodi v tem, da se tudi politično kot samostalen organizem, n. pr. Čehi, Poljaki in Hrvatje, čutijo; vzemimo, da smo še na dan vstajajoč mlad narod in pogledimo, da smo sami, da nam ne pomaga živ krst; pomislimo, da nas zavira tujec doma in izven domovine; vzemimo, da smo dunajskim državnikom „interesantno“ ljudstvice, kateremu ni pomagati, potem moramo resnejše smatrati stališče slovenstva, nego je smatramo dosedaj.

Slovstvo.

Krško in Krčani. Zgodovinske in spominske črtice. Spisal Ivan Lapajne, meščanske šole ravnatelj. Krško 1894. Založil „odbor za olepšanje mesta v Krškem“. — S tem naslovom je izšla v Drag. Hribarja tiskarni v Celju jako lična in zanimiva knjiga (147 strani), ki je poklonjena gospej Josipini Hočevarjevi, veliki dobrotnici krškega mesta.

Koledar

za 31. teden leta 1894.

Nedelja, 29. julija: 11. pobink.; ev.: Jezus ozdravi gluhomutca. Mark. 7.; Marta dev. Ponedeljek, 30. julija: Abdon in Senen mm. Torek, 31. julija: Ignacij Lojol., sp. Sreda, 1. avgusta: Vezi sv. Petra. Četrtek, 2. avgusta: Porcijunkula, Alfonz šk. Petek, 3. julija: Najdba sv. Stefana. Sobota, 4. avgusta: Dominik sp. — Lunin spremen: Mlaj 1. avgusta ob 1. uri 22 min. popoludne. — Solnce izide 1. avgusta ob 4. uri 48 minut. — Dan se skrči v mesecu avgusta za 1 uro 28 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. julija.

(Presvetli cesar) je podaril za popravo cerkev v Pliskovici na Primorskem 100 glđ.

(Pretiranost in budalost.) Nemški mestni očetje v Celju seveda niso smeli izostati s svojo sodbo o slovenskih vsoprednicah na celjski gimnaziji. Objavili so poseben sklep mestnega zbora, ki dela čast pretiranosti in smešnosti nemških kolovodij v Celju. V tem sklepu dokazujejo, da poslovenjenje nemške gimnazije ne vstreza vzgojeslovnim načelom (!), da tega ne mara slovensko ljudstvo samo ter da bi vzbudilo neizmerno ogorčenost med južno-štajarskimi Nemci. Potem pravijo: Občinski zbor ogroženega mesta celjskega čuti se dolžnega jasno in določno izjaviti, da bi se z ustanovitvijo slovenskih paralel ali samostojne gimnazije v Celju izdalo nemško mesto (!) in s tem vse nemštvo Spodnjega Štajerja na milost in nemilost Slovanstvu, ter se zavaruje proti temu, da bi se ta naredba kazala kot malenkostna, dočim je za spodnje-štajarske Nemce največje važnosti in osodepolnega pomena. — Iz te izjave spoznamo, da je z narodnimi fanatiki brezvspešna vsaka beseda, ker jim manjka — zdrave pameti! Nadejamo se, da bode uprav ta kolobocijska izjava nov dokaz, kako potrebno je, da se tudi v Celju dajó Slovincem pravice, katere so vsem avstrijskim državljanom zagotovljene v ustavnih zakonih.

(V znamenju neresnice!) Zadnja „Soča“ poroča, da o vseh shodih poslancev dr. Gregorčiča in grofa Coronini-ja „Slovenec“ molči kot grob, „le o shodu v Biljah je priobčil enostranski dopis“. — „Soči“ menda ni mnogo na tem, da ne piše resnice, le na tem ji je, da piše proti našemu listu. Mi namreč moramo omeniti, da „Slovenec“ ni le poročal o shodu v Biljah, ampak v št. 145. obširno tudi o shodu v Šempasu pri Gorici. — To ni pošteno od „Soče“! To je v resnici npravna — ubožnost!

(Nenadna smrt učitelja g. Rudolfa Dolenca.) S Planine na Vipavskem, dne 26. julija. Huda nesreča se je danes pripetla. Plavinski učitelj gospod Rudolf Dolencec šel je svojo soprogo k Materi Božji v Log na običajen shod sv. Ane. Ko se je po dovršeni službi božji vračal mimo tako imeno-

vanega „Novakovega mlina“ domov, zapeljala ga je silna vročina, da se je šel v Vipavšico kopat. Kot izvrsten plavač podal se je v precej globok tolmun ali kernico. Ker je voda v Vipavšici, ker pride v vipavskem trgu še le izpod zemlje na dan, tudi v kljub hudi sedanjí vročini primeroma jako mrzla, prijel je kopalca krč. da se je onemogel izgubil v globini. Soproga, hoteča možu pomagati, bi se bila kmalu istotako utopila. K sreči zaslišijo kosci na bližnjih travnikih klic na pomaganje. Trije moški so z nevarnostjo svojega življenja rešili soprogo, po dveurnem trudapolnem iskanju so potegnili tudi nesrečnega utopljenca iz vode. Da ni bilo pri rokah izvrstnega potapljavca, planinskega fanta, ki se je že na morju poskušal, bi bili truplo najbrže še dalje časa iskali, ker voda je do poldrug seženj globoka. — Zeló je pretresla ta nesreča celc planinsko župnijo. Ko so prinesli v večernem mraku pokojnika na Planino, šlo mu je precej ljudstva naproti, in ko so postavili nosala pred šolo, s solznimi očmi so molili možaki za ranjcega gospoda. Rajnik je bil goški rojak, še le 28 let star in jako močne postave. Služboval je na več krajih na Pivki. Planinci imeli so ga radi, ker je znal strog red in izvrstno disciplino vzdrževati v šoli. Obiskovanje šole je bilo pod njim tako redno, kakor gotovo malokje. Zapustil je mlado 18letno vdovo. Priporočamo pokojnika vsem prijateljem in znancem v molitev. N. v m. p.!

(Imenovanje.) Poleg že včeraj imenovanih gg. okr. sodnikov je imenovan svetnikom dež. sodišču tudi g. Al. Jenčić v Zatičini.

(Iz Črnega vrha nad Idrijo.) V nedeljo, dne 22. julija priredilo je prostovoljno gasilno društvo Črnem Vrhju nad Idrijo javno tombolo. K tomboli prišel je oddelek vipavskega in oddelek vrlega polhograjskega gasilnega društva. Veterani iz Idrije (bilo jih je čez 50) so prišli z rudarsko godbo 12 mož že zjutraj in so bili ob 10. pri sv. maši. Popoldne je došlo tudi mnogo odličnega občinstva iz Idrije in Logatca. Za blagajnico gasilnega društva je imela tombola jako povoljen vspeh. K temu so največ pripomogli razni dobrotniki, ki so darovali tepe dobitke za tombolo. Ivana Lampe iz Črnega Vrha je podarila bika. G. Franc Golí, trgovec v Idriji, cel kos lepega platna. G. Valentin Treven, trgovec v Idriji sukna za celo obleko, ravno tako tudi g. Josip Šepetavec, trgovec v Idriji. G. Henrik Kos več salam, gospa Tollazzijeva v Logatcu bakren kotel, g. Samassa dva svečnika itd. itd. Hvala vsem vrlim dobrotnikom!

(Občinska volitev.) V Črnemvrhu nad Polhovim Gradcem se je vršila volitev občinskega predstojništva dné 23. t. m. in so bili izvoljeni: Jože Trobec s Črnegavrha župan, Anton Sova, Janez Osredkar, oba iz Črnegavrha in Valentin Bradesko iz Sela, občinski svetovalci.

(Iz Belokrajine) 27. jul. Če Vam ljubo, nekoliko iz Belokrajne! Najprej se vé o vremenu. Hvala bodi Bogu, imamo je in smo je imeli ugodno. Na polji se nam je do sedaj sponeslo povoljno: žita lepa, zlasti pšenice nismo že imeli dolgo take. Dal Bog, da bi tudi grozdje, kjer ga je še, dobro nam odvrгло. Trtna uš, kaj pak, gospoduje: ali vendar ga upamo še pridelati nekaj, zlasti v semiških gorah, kjer so škropili zoper palež (peronospero). Živila bo dovolj, živila; ali kje denarjev dobiti? Nobena reč nima cene; pšenica po 1 gld. 50—70 kr. mernik! In davke je treba plačevati in za domačo potrebo kupiti to in ono — denarja pa ni. Amerika je nam dajala popred lepih noveev, sedaj je usahnil i ta vir. Bog se nas usmili! Morebiti bo bolje, ko dobimo i sem na Belokranjsko železnico. Pravijo, da je stvar resna in se je nadejati ugodne rešitve. 18. t. m. sta poslanca Schwegel in Šuklje poučevala se tu doli in se izrekla nadepolno. Upamo tem bolj, da se v našem okraju marsikaj doseže za našo korist, ker imamo za dobro našemu ljudstvu tako čutečega g. glavarja Jožefa Riharja. Povsod, kjer vstopi, vidi se mu, da mu je blagor ljudstva res na sreči. In to je bilo že od sila potrebno našemu dobremu ljudstvu, da dobi vodstvo v roke mož, ki naj bi bil značajan in dosleden ter samostojen. Odkar je bil g. Weiglein tu, smo takega pogrešali. Nekateri so bili res blagi ali premalo samostojni gospodje, drugim je bilo pa veliko premalo mari za ljudstvo in pustili so stvar iti, kakor je že. In zato so dobili „komando“ nekateri v roke, kateri so to tudi uporabljali in zlorabljali po svojem. Gospodu vodji Riharju vsa čast! Z eneržijo na pravem mestu, s prijaznostjo in poljudnostjo na drugem, pridobil si je sreča našega okraja. Ljudstvo čuti, da so vendar

ti gospodje zavoljo njegove koristi in potrebe, ne pa nasprotno. Da mu je za ljudstvo mari, povedal je jasno dné 12. t. m. ob učiteljski konferenci. To je „nekateri“ poparilo to „govorjenje ali „pridiga“, kakor so izvolili imenovati govor g. glavarja. In kaj jim je povedal. Nol kar se pravo za pravo samo ob sebi razume, da naj so učitelji, ne samo učitelji v šoli, marveč da naj tudi s svojim zunanjim življenjem bodo nekako svutilo ljudem, da njihovo vse ravnanje prešinja čnt dolžnosti vzgojiteljev itd. Vidite in ta veter je pihal vsaj v nekatere neugodno, ker so morali si priznati: mea culpa. Da, da! na Belokranjskem, žal, pri učiteljstvu ni vse tako, kakor bi lahko bilo in moralo biti. Ne bomo za sedaj navedli fakt, dasi bi jih lahko. Ali pokazala bo in kaže že zdaj „zgodovina“, kako slabo vplivajo nekateri učitelji in, žal tudi učiteljice na ljudstvo in ni povsem neopravičena tožba: kar je več teh šol (in koliko jih je tu pri nas vzrastlo v zadnjem desetletju), toliko slabši so otroci. — Vročina zadnje dni je strašno huda, kakor i tožijo od drugod; pa če je i še moralčna, samo da ne bi „nekaterim“ škodovala na živcih.

(Na mariborskem učiteljskem) se je letos 31 pripravnikov oglasilo k maturi. Jeden jo je naredil z odliko, 24 dobro, jeden je odstopil, 5 bode ponavljalo izpit čez dva meseca.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Nameščeni so semeniški duhovniki čč. gg.: Janez Gorišek na Bizeljskem, Al. Kokelj na Vidmu in J. Meško v Starem Trgu. V začasni pokoj gre č. gospod Fr. Brglez, kapelan na Vidmu.

(Goriške novice.) V Stračicah obesil se je gostilničar Jožef Cociancig v kleti. Govori se, da je samomorilec bil močno zadožen. Drugi trdijo, da je bolehal za neozdravljivo boleznijo. — Vročina je na Goriškem tekoči teden neznosna. Zjutraj ob 7. uri priča toplomer o 22° R. toplote v senci. Popoldne pa o 30° R. Svet gori, a mi se topimo.

(Iz Podmelca) dné 27. junija. Blagoslovljenje novega križevega pota v Podmelcu bode v nedeljo 19. avgusta t. l. Izdelujeta ga Val. Šubic, kipar v Poljanah, in slikar Bradaška v Kranju. Delo bo kaj lično.

(Kromberški vodovod.) Kakor poroča goriška „Soča“, je te dni posebna komisija preiskavala studenec v Krombergu, zaradi katerega se vrši dolgotrajna pravda med goriškim mestom in grofom Alfredom Coroninijem. Da se pravda konča, ponudil je grof, naj bi se studenca Perivnik in Jamšek razdelila med goriško mesto in kromberško občino. Grof naredi potem na svoje stroške vodovod do kromberške cerkve in odstopi mestu potreben svet za kopanje.

(Iz Slivna pri Šempolaji.) Cerkev sv. Marije Magdalene v Slivnem dobi za svoj letos preloženi shod nove zvonove.

(Iz Nabrežine.) Veleč. g. vikar Jan. Marušič, kateri slušbuje v Nabrežini že blizu 44 let, bo obhajal 22. ali 23. septembra, če mu Bog dá čakati, svojo „zlato mašo“. Čestitamo!

(Iz Sosljana.) Letos je grajščina Hoheulohe zaprla v Sosljanu (Sistiana) poti do morja, in vpeljala, kar ni bilo še do letos, da mora vsak, kdor se hoče kopati, 5 kr. vplačati. Onih 5 kr. znesek, ni še znano, za kakšen dobrodelni namen se obrne. Samo da bi ne bilo Slovincem v škodo, če se ga obrne za dobrodelne namene (?). Letos kaže tu v Sosljanu tudi dobra letina.

(Tatvine.) Iz Devina: Letos so v Devinu tatje že na šestih krajih v hiše vlomili in odnesli blaga za več sto goldinarjev vrednosti. Dvakrat so se ti tatje mudili v hiši g. župana Plesa — enkrat okrali necega hlapca, Zuan-a po imenu. Enkrat klatili so se okoli grada, pa ta večer se zdi, da niso mnogo odnesli. 16. julija so v Seljanu v gradu dekli odnesli nekaj zlatenine, gospodinja pa kina-srebrne žlice in druge stvari. Sinoči 25. t. m. so pa okradli gostilničarja v Stevanu Janeza Kocman-a. Čudno se zdi, da je to mogoče v Devinu, ko imamo krepko žandarmerijsko postajo in še zvonček „Campanella alla gendarmeria“. Prihodnjič bodo tatje morda poprej s zvončkom se naznanili pri g. poveljniku. Vederemo!

(Prvi gasilci.) Začetniki gasilstva so katoliški redovniki. Brizgalnice so izumili cistercijenci in kapucini so bili gasilci še v 17. stoletju. Ako je v Parizu nastal ogenj obrnili so se na kapucine, ki so bili mnogo stoletij na glasu kot neustrašeni in požrtvovalni gasilci. Prvo svetno gasilno društvo se je vpeljalo v Parizu še le pod kraljem Ludovikom XIV.

(Veselica v postojnski jami.) Dne 15. avgusta bode običajna veselica pri električni razsvetljavi v postojnski jami, podobna veselici o Binkoštih. Ponuja se torej prijateljem kranjskih podzemeljskih krasot lepa prilika jih ogledavati in občudovati. Vstopnina je 1 gld. Otroci so pa prosti.

(Velika trta.) Neki posestnik v Gostingu pri Gradcu ima pri hiši trto, na kateri je letos 755 grozdov.

(Gluhonemi Anton Črne) iz Ljubljane napravil je dne 13. t. m. na tukajšnji prvi mestni šoli izpit z odliko. Izpraševal ga je njegov učitelj Adalbert Lampe iz Zagreba. Navzoči so bili deželne vlade svetnik Gozani, deželni odbornik dr. Schaffer in drugi dostojanstveniki.

(Utonil) je dne 25. t. m. v cirkuškem potoku osemletni Dovjak iz Dol. Vasi.

(Prošnja.) Častite dame in gospodje, ki se mislijo IX. glavne skupščine v Novem Mestu udeležiti, se najljudneje prosijo, naj blagoizvolijo to „v odstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ takoj naznaniti, da more v slučaju zadostnega števila udeležencev pravočasno preskrbeti poseben vlak iz Ljubljane.

(Kupčija z živino.) V prvi polovici t. l. se je na Kranjsko pripeljalo in izvozilo s Kranjskega 12.688 komadov živine, mej drugim 11.322 drobnice in 1359 velike živine.

(Zločin.) Dne 20. julija sta pastirja Janez Novak in Jernej Vidmar z Vel. Ubelskega zgrabila tovariša Antona Premrova z Razdrtega ter mu s silo vzela 5 gld. Oba hudobneža so zaprli. — Dne 22. t. m. je L. Zejen, dimnikar v Šturjah, po noči z nožem sunil v prsa Al. Brecljuna ter ga smrtno ranil. Napadnika imajo pod ključem v Vipavi.

(Semnji po Slovenskem od 30. jul. do 4. avg.) Na Kranjskem: 30. jul. v Kostanjevici, Lukovcu in v Šmartnem pri Litiji; 1. avg. v Dobrnčah, Kranju (konjski) in na Vinici; 2. avg. na Dolu in v Dolih, Ribnici. — Na Štajerskem: 30. jul. v Sent Petru, pri sv. Martinu, 31. jul. v Konjicah, Zagorju, Laškem, Marenbergu; 1. av. pri sv. Lenartu, v Prepolju; 4. avg. v Soštanju. — Na Primorskem: Od 1.—8. avg. v Čresu, 1. v Duttovljah, 2. v Pazinu.

Društva.

(Vabilo k občnemu zboru „Pedagogičskega društva“ dne 31. julija t. l. ob 3. uri popoldne na gostilniškem vrtu g. J. Končan s sledečim sporedom: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Pregled računov. 3. Volitev odbora in delegatov za zavezo. Po zborovanju koncert na vrtu g. Gregoriča ob 6. uri zvečer pod vodstvom g. učitelja L. Potrebina. Odbor.

Telegrami.

Pariz, 27. julija. Senat je vsprejel protianarhistički zakon z 205 proti 34 glasom.

Dunaj, 28. julija „Wiener Zeitung“ objavlja zakon, s katerim se določbe doseđanjega tiskovnega zakona nekoliko razveljavijo, nekoliko pa premene, nadalje razglas trgovinskega ministerstva ob osnovi lokalnega železniškega urada, razglas finančnega ministerstva o razširjenju prepovedi uvažanja igralnih mark in naposled naredbo skupnega ministerstva o dovolitvi podpore iz državnih sredstev v znesku 400.000 gld. za posamične kraje, katerim preti beda.

Krakov, 27. julija. V Krakovem ni nikdo na novo zbolel za kolero, 2 poprej zboleli osebi sta umrli. V krakovskem političnem okraju zbolele so za kolero štiri osebe, dve pa umrli. V političnih okrajih Husiatyn in Borszczow ni nikdo zbolel in nikdo umrl za kolero. V okraju Czortkow je jeden zbolel, v okraju Zaleszczyki jih je šest zbolelo in trije umrli, v okraju Kotzman sta pa dva zbolela.

Debrečín, 27. julija. V čistilnici za žito tukajšnjega parnega mlina je nastal ogenj. Unelo se je tudi skladišče in zgorelo 10.000 meterskih stotov moke. Škode je kacega pol milijona goldinarjev.

Požun, 27. julija. Včeraj so bile napale nadvojvodinjo Gabrijelo slabosti srca, ki se pa danes niso ponavljale. Drugače se bolezen ni nič premenila. Po noči je dobro spala, in ima povoljno slast do jedi.

Sredec, 27. julija. V Plovdivu se mučeh ministerski predsednik Stojilov je vsprejel zastopnike sodnih in upravnih oblasti, deputacije in korporacije iz vseh delov dežele. Obiskal je konzule in duhovske dostojanstvenike.

Pariz, 27. julija. Začela se je obravnavava proti Herzu, ker je od Reinacha izsilil večje svote denarja. Če tudi je došlo spričevalo, da je zatoženec bolan, vendar je sodišče sklenilo, v njegovi odsotnosti obravnavati.

Pariz, 27. julija. Trarieux predložil je senatu poročilo o protianarhističnem zakonu. Floquet pobija predlogo, ki nasprotuje vsem načelom svobode.

Pariz, 27. julija. Pri dvoboju mej Deschanelom in Clemenceau-om bil je prvi ranjen z mečem v lice.

Berolin, 27. julija. Da se je namerjal kak napad, še ni dognano. V zverinjaku sta le dva dečka imela pri sebi v steklenicah smodnik. Jednemu se je smodnik vnel in je steklenica razletela ter ga nevarno poškodovala. Kaj sta nameravala s smodnikom, se še ni dognalo, ker poškodovanega dečka še niso mogli zaslišati, drugi je pa ušel.

Bremen, 27. julija. Tukaj so došla poročila, da je vojska mej Kitajem in Japonom napovedana.

Kodanj, 27. julija. Princ Henrik pruski je semkaj prišel.

Kodanj, 27. julija. Švedski kralj Oskar je semkaj prišel.

Amsterdam, 27. julija. Člani kongresa za plovo po rekah so danes semkaj prišli in so bili pozdravljeni v imenu mesta.

London, 27. julija. V dolnji zbornici je izjavil parlamentarni tajnik za kolonije Buxton, da je dobil dne 26. t. m. poročila od zastopnikov v Pekingju in Tokiu, da se nadaljuje pogajanja, kako bi se ohranil mir.

London, 27. julija. Princezinja Valeška in princezinja Viktorija in Maud odpotujejo v torek v Peterburg k poroki velike kneginje Ksenije.

London 27. julija. Do 10. ure nista kitajski in japonski poslanik dobila nobenega poročila, da bi se bila začela vojska.

London, 27. julija. „Lloyd“ došlo poročilo iz Shangai-a potrjuje novico, da se je začela vojska mej Kitajem in Japonom.

London, 28. julija. Došlo je poročilo, da so Japanci vjeli korejskega kralja.

Melilla, 27. julija. Mej dvema rodovoma bil je hud boj. 3 osebe so mrtve, 30 pa ranjenih.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (c. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich) razposilja naravnost zasebnikom, črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gl. 11'65 meter. — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorec obratno. — Pisma veljajo 10 kr. in poštna karta 5 kr. v Švicu. 9 (1 19—11)

Tuji.

25. julija.

Pri **Stonu:** L. pl. Clar, C. pl. Ellinger, Ornstein, Frieb, Braun z Dunaja. — Brunetti, Bevc iz Novega Mesta. — Revelante, Gomiscig iz Kopra. — Gospa pl. Eder iz Gradaca. — Kalister iz Trsta. — dr. Maly iz Brna. — Rome iz Podzemlja. — Rudolf iz Trnovega. — Haufe iz Draždan. — Sabljak iz Zagreba. — Polonio z Reke.

Pri **Moticu:** Löwenthal, Horn, Friedmann, Müller z Dunaja. — Mühlig iz Hamburga. — Kronfeld iz Prage. — Frankol, Maschke, Devetak iz Trsta. — Belšan, Müller in Heyne iz Grada. — Blau iz Češke Lipe. — Koroschitz iz Omureka. — dr. Fornasini iz Bolonije. — Schwickert iz Vipave. — Albineri iz Merana. — Schulze, Zickmantel iz Bele Peči.

Pri **bavarskem dvoru:** Capuder iz Pulja. — Horak iz Doba. — Ozanič iz Orsove.

Pri **Južnem kotlodvoru:** Hora z Dunaja. — Antič iz Sele. — Dolenc iz Vipave.

Pri **avstrijskem caru:** Bartol, Dessanti, Billus in Garlati iz Trsta. — Noder iz Landsluta. — Cerar iz Blagovice. — Bervar iz Podzida. — Dubrovič iz Novega Grada. — Majdič iz Domžal.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celsiusu			
7. u. jut.	732.1	21.4	sl. vzh.	oblačno	0.00
27. 3. u. pop.	733.1	24.5	"	"	"
9. u. zvec.	734.6	20.7	"	"	"

Srednja temperatura 22.2, za 2.6° nad normalom.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

- Dr. Andrej Čebašek, stolni kanonik v Ljubljani, o priliki bližajoče se svoje zlate maše „v zahvalo večnemu Bogu“ vdrugič gl. 100.—
 Posklenjeni poravnavi, 10 kron 5.—
 Štefan Jaklič, župnik v St. Vidu pri Zatični 10.—
 Za lepo zgodbo, 1 krono —50
 Peter Warthol, župnik v p. v Velikem Gabru 10.—
 Janez Koruza, duhovni pomočnik pri sv. Jakobu v Trstu, letnino za 1894 12.—
 Janez Brence, župnik pri sv. Gregorju, mes. činio 1.—
 Josip Kramarič, župni upravitelj na Vrhu pri Vinici 2.—
 Janez Murnik, trgovec in poselnik v Kamniku 30.—
 Dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld, generalni vikar in stolni dekan ljubljanski, polovico letnina za leto 1894 25.—
 Anton Brodnik, kapelan v Martinu pri Kranju 10.—
 Neimenovan domoljub, zopet France Marinič, župnik v Kojškem na Goriškem, za drugo polovico leta 1894 6.—
 Vincencij Štubelj, vikarij v Gabriji pri Ajdovščini na Goriškem 5.—

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!
 V Ljubljani, dne 28. julija 1894.

Josip Šiška,
 tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo posiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Priložnostno nakupovanje glasovirjev.

Radi pomanjkanja prostora je nekaj novih in nekaj dobro ohranjenih glasovirjev po ceni na prodaj in se dajo tudi v najem.

Ferd. Dragatin

396 2—2 v Ljubljani. Florijanske ulice 50.

France Pavšner
 krojač v Ljubljani
 naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je preselil v Dijaske ulice št. 9.
 Ob enem se prav toplo priporoča v izdelovanje talarjev, sukenj, havelok in razne obleke 182 26—18
 ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!
 Mlatnice, vitla, trizore
 čistilne mline za žito
 rezalnice za krmo
 Avtomatični aparati proti porenosperji
 tlačilnice za vino
 tlačilnice za sadje
 mline za sadje
 predmete za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
 obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoložja v najnovjih, najboljših konstrukcijah
IG. HELLER, DUNAJ
 2/2 Praterstrasse Nr. 49.
 Najkvalitetnejši popoj. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušajo.
 Če se se sva zadržite! — Prejetovalcem sva se popoj!

Fran Stare,
 sobni slikar,
 v Ljubljani, Breg št. 20
 priporoča se v izvrševanje vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko spadajočih del 26217-15
 z zagotovitvijo okusno-modernega dela proti zmerni ceni.

Franc Ivan Kwizda,
 c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.
 Ze nad 30 let z najboljšim uspehom v rabi v mnogih dvornih hlevih, v znamenitejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepčuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.
Kwizdov restitucijski fluid
 c. in kr. priv. voda za umivanje konj.
 Steklenica velja 1 gl. 40 kr. V.
 Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zahteva 135 20-8
Kwizdov restitucijski fluid.
 Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

Ako hoče prečast. duhovščina in sl. občinstvo kupovati prav dobro in trajno izdelano
tapetarsko pohištvo
 naj se obrne do tapetnika in dekoratérja
Adolfa Klarer-ja
 v Ljubljani, Florijanske ulice št. 22,
 kateri prevzema vsa v to stroko spadajoča naročila in je natančno izvršuje.
 Zanesljivim naročnikom dovoli tudi plačevanje na obroke. 389 5—2

Novosti:

Prste proč! varuje prste pred dotikanjem jedij. — Ustneno varilo, porabljivo za vsak kozarec. Luegloška igra, zanimiva, nova in česu primeren. — Umirajoč hudič, jako zabavno v družbah za mlado in staro. 399 1—1

Gospodom hribolazcem priporoča hribolaške in sprehajalne palice.

Fr. Stampfel v Ljubljani na Kongresnem trgu (Tonhalle).

Kovertes firmo
 priporoča
Katoliška Tiskarna
 po nizkeje ceni.

V postojnski jami
 priredi se
 dne 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne
 običajna
veselica z električno razsvitljavo,
 kakor o binkoštih vsacega leta.
 Vstopnina za osebo 1 gl. — Otroci pod 10 leti so vstopnine prosti. 397 3—1

Domača zanesljiva trrdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše
žepne in stenske ure
ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate ve-
rižice, medaljone, prstane, za-
pestnice, naprsne igle prodaja in
ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša iz-
vršuje tekom 14 dnij. — Za blago pri
njem kupljeno istotako za natančno po-
pravo jamči. 158 20

ceniki s podobami so franco na razpolago.

St. 14.952.

Oklic.

v. I/1894.

C. kr. za mesto del. okrajno sodišče v Ljubljani naznanja,
da sta se za izvršitev z odlokom veleslavnega c. kr. dež. sodišča v Ljubljani
z dné 9. junija 1894. št. 5244 dovoljene

javne dražbe

v konkurzno sklado **Jožefa Tribuč-a** iz Glinc spadajočih
zemljišč vlož. št. 240 in 174 katast. občine Vič določila dva naroka, prvi na

22. avgusta 1894

drugi na

26. septembra 1894

vsakokrat od 11. do 12. ure dopoldne pri tem sodišču s pristavkom, da
se bodo zemljišča pri prvem naroku le za ali nad cenilno vrednost po
13.691 gl. 70 kr., oziroma 367 gl. 36 kr., pri drugem pa tudi pod njo
prodajala.

Dražbene pogoje, cenilni zapisnik in izpisek iz zemljiških knjig moči je
vpogledati v navadnih uradnih urah pri tem sodišču.

Omenja se, da spada k prvoimenovanemu zemljišču hiša št. 36 na Glincah,
katera stoji ob veliki cesti in je pripravna za trgovino z mehanim blagom in
za gostilnico. K hiši spada veliko gospodarsko poslopje in vrt. Vsa poslopja
so v najboljšem stavbenem stanu.

C. kr. za mesto deleg. okrajno sodišče v Ljubljani,

dné 9. julija 1894.

378 3-3

Odvetnik

dr. Karl Triller

usoja si naznanjati,

da je otvoril z današnjim dnem svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Gospodske ulice hiš. št. 4,
v I. nadstropju.

V Ljubljani, dné 28. julija 1894.

400 2-1

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko všteto se dela natančno, vestno, po
poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole
in zasebna stanovanja.

Naročila na **križeva pota** izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-23

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovjši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe brez bolečin. Zdravi sploh vsako
ustno bolezen.

Ordinra od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. —
Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od
9. do 10. ure dopoldne. 78 (13)

Pivovarna

BRATOV KOSLERJEV v Ljubljani

priporoča svoja

na mejnarodni razstavi živil na Dunaji leta 1894.

z zlato svetinjo

odlikovana, priznana izborna in najbolje vležana

piva.

Vselej v zalogi so:

361 (6-6)

**vležana, marcna in izvozna piva,
pivo v steklenicah.**

Postrežba solidna, točna in zanesljiva.

Razglas.

Na javni zmanjševalni dražbi se bodo oddala

popravljanje šole v Lescah

na lici mesta

dné 16. avgusta t. l.

ob 10. uri dopoldne.

Vzklicne cene so:

zidarsko delo	1047	gld.	83	kr.
kamnoseško delo	41	"	64	"
tesarsko delo	425	"	37	"
mizarsko delo	193	"	10	"
ključničarsko delo	203	"	11	"
barvarsko delo	47	"	68	"
steklarsko delo	61	"	60	"
lončarsko delo	48	"	—	"
šolska oprava	134	"	70	"

Dela se bodo oddala posamezno ali pa skupaj. Zahteva se 10% varščine. Natančnejša pojasnila v šoli v Lescah. 388 3-2

Krajni šolski svet v Lescah.

Zahtevajte edino le „Zacherlin“, ker je najhitreje in najgotoveje moreče sredstvo za vničevanje vsakovrstnih mrčesov.

Kaj bi moglo jasneje govoriti za nedosežno moč in dobrotu, kakor njega ogromna razširjenost, ker se „ZACHERLIN-a“ prodaja vsaj dvanajstkrat toliko, kakor vsacega drugega sredstva.

Zahtevajte vselej le zapečateno steklenico in le tako z imenom „ZACHERLIN“. Vse drugo je ničvredno posnemanje. Steklenice veljajo: 15, 30, 50 kr., 1 gld., 2 gld., razprševalec „ZACHERLIN-a“ 30 kr. 170 (12-8) a

Pristni „ZACHERLIN“ prodajajo v Ljubljani:

Krisper Anton	Fabian Ivan,	Schussnig & We-
Luckmann Ivan,	Karinger Karol,	ber,
Klauer J.,	Kastner Mihael,	Spoljarič J.,
Jeglič & Lesko-	Kordin Josip,	Jebačin Ivan,
vic,	Lavrič M.,	Lekarna Trnkó-
Lassnik Peter,	Lenček Alojzij,	czy,
Perdan Ivan,	Planinšek Karol,	Ječminek Anton,
Wencel H. L.,	Schiffer Viktor,	Reitz Jernej,
Terdina Josip,	Suppan M. E.,	Scharabon A.

Dobi se tudi v vseh večjih krajih na Kranjskem.

Obrtniki in trgovci,

375 26-4

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani, priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največjo svojo zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljših tvarin izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Kregar Ivan pasar in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja preč. duhovščino in cerkv. predstojništva na izvršno urejeno delalnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejše kovine, zlata in srebra po najnižji ceni.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Černe Jožef urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofo.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu šte. 14.
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Maté Avgust čevljarški mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tome France pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice
Dolencec Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristne čebelno-voščene sveče voščene zvitke in mēd. Zaloga pristnega brinja in brinjevoa. Vse po najnižji ceni.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Tomšič Luka vrtnar v Ljubljani, Poljanske ulice
Dolstal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljnat barve, lak in pókost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarja posebno na izdelke, katere sva razstavila na obrtniški razstavi v deželnem muzeji „Rudolfinum“.	Paušner Franc krojač v Ljubljani, Dijaške ulice.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, Mijala na Vrhniki priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobe po prav nizki ceni.	Perko Franc sobni slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Zorman Alojzij mokar v Ljubljani, Florjanske ulice.
Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zalaznik Jakob slašičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg šte. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slatno slašičarsko in pekarsko pečivo.
	Plehan Valentin izdelovatelj voščentih sveč in lectar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Zadnikar Henrik pasar in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljših tvarin najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orodje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.
	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC
trgovec z železino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izberi

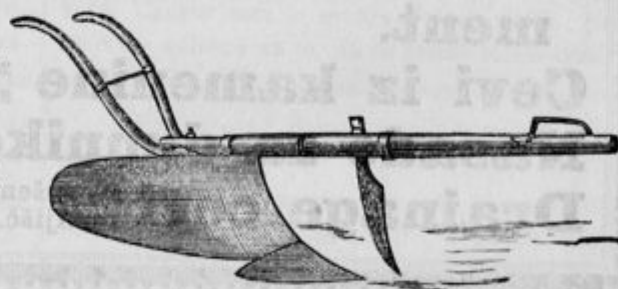
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsako vrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamči.

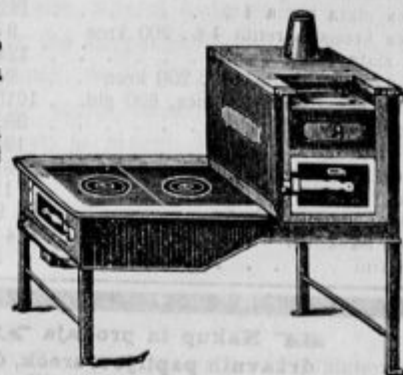
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrše. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 22

Kovači! Tu kupujete železo najceneje, pri pošteni vagi in prijazni postrežbi. Poskusite, in se boste prepričali!

CARBOLINEUM!

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

kmetijskih
strojev in orodja
Strojev
za vinarstvo
vsakovrstnih
sesalk
pralnih strojev
ovijalnikov,
zravnalnikov
perila
patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

239 na vitlo, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-15)

Augustu Kolb, tovarna strojev
Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštna postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčen je.
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Svetovni predmet. V vseh deželah sijajno uveden.

K Sargovo

priznано neobhodno
zobno čistilo
KALODONT

(zdravstveno preskušen.)

Jako praktičen na potovanjih. — Aromatično osvežujoč. — Dobi se povsod.

Da je dobro prebavljanje najvažnejše, ako hočemo ostati zdravi in se dobro počutiti, je znano slednjemu, ali malo kdo pomisli, da je zato neobhodno treba dobrih, zdravih zob. Star pregovor pravi: »Dobro prežvečeno, je na pol prebavljeno«, in ta pregovor se ne more dovoljkrat ponavljati.

Dvorni zobni zdravnik, cesarski svetnik E. M. Thomas na Dunaju, prof. dr. Koch, in druge znanstvene autoritete, naposled dr. W. D. Miller, profesor na zobozdravstvenem zavodu berlinskega vseučilišča v svojem delu: »Mikroorganismen der Mundhöhle«, Leipzig, 1892, so spričevalno dokazali, da se neprestano in v neverjetni množini delajo škodljive snovi v vlažnotopli ustni votlini in se torej od tega nastajajočim večkrat jako nevarnim boleznim moremo resno izogniti samo, če redno in vestno čistimo usta. Tesna zveza mej spridenimi usti in spridenim želodcem se je z novjšimi preiskavami zanesljivo konstatovala.

Voda sama pa vendar ne odstrani teh strupenih snovij. To se doseže samo, če se rabi najbolje zjutraj in zvečer kako varovalno skrbno pripravljeno in preskušeno zobno čistilo, za kakeršno se »Sargov Kalodont« občno priznava, ki se vedno bolj rabi, danes ga rabijo že milijoni, kar pač dokazuje, kaže vrednosti je to sredstvo. Rousseau je rekel: »Zenska z lepimi zobmi ni nikoli grda«. Če skrbimo za zobe, se ne ohrani le lepota smehljajočih ust, temveč zagotovimo si, da ostanemo zdravi in se dobro počutimo do visoke starosti.

Potrčila povedanega, priznanja in naročilna pisma iz najvišjih krogov so pridejana na vsakemu kosu.

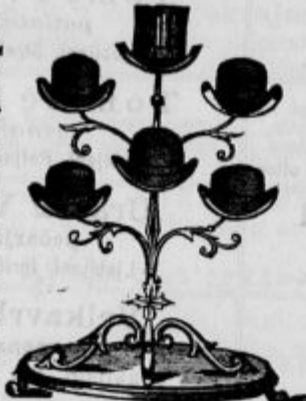
Svari se pred po zavitku podobnimi, varljivimi nič vrednimi ponaredbami.
635 (10-9)

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice števil. 1 števil. 6

v Ljubljani

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izbrano svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-23 turistskih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga tovarnih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Katoliška tiskarna
vizitnice
po nizki ceni.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani 266 25-13

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripoznalna spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše in najcenejše kritje.

Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih zemljišč.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“ 623 52-32

Viljema Skarda

IV., Wattergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško ter redovniško obleko za duhovnike

kot: Havelock, vrhne suknje, duhovniške suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprtnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 28. julija.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	"	45	"
Avstrijska zlata renta 4%	122	"	35	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97	"	80	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	60	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96	"	—	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1015	"	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	362	"	10	"
London vista	124	"	60	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61	"	10	"
20 mark	12	"	22	"
20 frankov (napoleonidor)	9	"	91 ¹ / ₂	"
Italijanski bankovci	44	"	35	"
C. kr. cekini	5	"	88	"

Dne 27. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	"	75	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197	"	25	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96	"	40	"
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	143	"	—	"
Dunavske vravnave srečke 5%	127	"	50	"
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	"	40	"
Posojilo goriškega mesta	—	"	—	"
4% kranjsko deželno posojilo	67	"	40	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	70	"
Prijoritete obveznice državne železnice	220	"	—	"
" južne železnice 3%	154	"	65	"
" južne železnice 5%	128	"	50	"
" dolenskih železnic 4%	98	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	196	gld.	75	kr.
4% srečke dunav. parob. družbe, 100 gld.	140	"	—	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	"	—	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	69	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	70	"	50	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	47	"	—	"
Ljubljanske srečke	24	"	50	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159	"	60	"
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3150	"	—	"
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	496	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109	"	40	"
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	74	"	50	"
Montanska družba avstr. plan.	83	"	—	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165	"	—	"
Papirnih rubljev 100	133	"	50	"

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahifferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti. naloženih glavnic.